

عنوان مقاله:

تحلیل سیستمی تقسیم سیاسی فضا در ایران

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا، دوره 19، شماره 69 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

مهتاب جعفری - دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

محمود واثق - استادیار جغرافیای سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

زهرا پیشگاهی فرد - استادیار جغرافیای سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

کیومرث یزدان پناه درو - دانشیار جغرافیای سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

تقسیمات کشوری به عنوان یکی از ابزارهای سازماندهی با دو هدف بهینه کردن مکانها و بهینه کردن کارکردها و فعالیتها صورت میپذیرد که نهایتا سبب بارورسازی ظرفیتهای درونمکانی و دستیابی به توسعه محلی، ملی و منطقه‌ای خواهد شد. حال از آنجا که تصمیمات نادرست مرتبط با فضای جغرافیایی کشور میتواند با توجه به وجود شرایط طبیعی نامتوازن، عدم توزیع یکنواخت منابع حیاتی و وجود یک سیستم حکومتی متمرکز که منجر به عدم توزیع بهینه جمعیت و امکانات در کشور ایران شده است؛ میتواند موجب بروز و ظهور عوامل چالشزای گوناگون، ناهمگونی‌هایی همچون توسعه نامتوازن استانها و بطور کلی ایجاد آثار منفی بر منافع کشور شود. در این میان شناخت چگونگی اثرگذاری عناصر و عوامل موثر بر تقسیم سیاسی فضای ایران با هدف کسب دید واقع بینانه و همه جانبه در این زمینه، جهت رفع و حل چالشهای موجود و کاهش و کنترل آثار منفی عوامل و عناصر نامبرده جهت تحقق اهداف تقسیم سیاسی فضا ضروری میباشد. بنابراین، پژوهش حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی با روش جمعآوری اطلاعات کتابخانهای- میدانی و بکارگیری آزمون استنباطی فریدمن جهت شناسایی و اولویتبندی عوامل موثر بر تقسیم سیاسی فضای ایران در قالب تفکر سیستمی انجام شد. سپس از طریق تحلیل سیستمی همراه با ارائه مدل در بستر نرمافزار vensim به ارزیابی میزان و چگونگی نقشآفرینی عناصر موثر در تقسیم سیاسی فضای ایران پرداخته شد. در نهایت دریافتیم از میان عوامل موثر شناسایی شده، سه عامل شکل حکومت، عوامل غیررسمی و جمعیت غالباً بیشترین تاثیر منفی را بر تقسیم سیاسی فضای ایران دارند.

کلمات کلیدی:

تحلیل سیستمی، تقسیم سیاسی، فضا، ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1406414>

